

Rīgā, 2010. gada 1. oktobrī

Saprašanās memorands starp Latvijas Brīvo arodbiedrību savienību un politisko partiju apvienību VIENOTĪBA

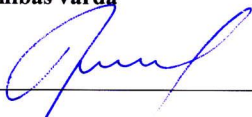
Jomas	Prasības saturs
Tautsaimniecība	Par svarīgākajām prioritātēm noteikt darba vietu saglabāšanu, uzņēmējdarbības stimulēšanu. Kā galveno instrumentu izmantot ilgtspējīgu un izaugsmi veicinošu nodokļu un finanšu politiku.
	Strādāt, lai neveicinātu ēnu ekonomikas pieaugumu tautsaimniecībā. Veidot papildu ienākumus un ietaupījumus valsts kasē tā, lai pieaugtu legālā nodarbinātība un uzņēmējdarbība.
	Grozīt budžeta un finanšu vadības principus, valstī ieviešot vidēja termiņa valsts budžeta plāna izstrādi, radot pamatu iepriekšējās vienošanās ar starptautiskajiem aizdevējiem un Eiropas Centrālo banku pārskatīšanai.
	Maksimāli izmantot visus Eiropas Savienības fondu līdzekļus. Fondu līdzekļi jāizlieto tautsaimniecības aktivizēšanai.
	Veicināt, lai 2. un 3.pensiju līmenī uzkrātie līdzekļi tiktu ieguldīti Latvijas tautsaimniecības attīstībā.
	Ierobežot ēnu ekonomiku, primāro uzmanību pievēršot cēloņiem, nevis sekām.
	Ieviest eiro ar 2014.gadu, nodrošinot iedzīvotāju ienākumu un pirktspējas nesamazināšanos.
	Censties saglabāt samazinātās pievienotās vērtības nodokļa (PVN) likmes.
Darba samaksa, ar to saistītie nodokļi	Izstrādāt jaunu koncepciju par minimālās darba algas palielināšanu, mērķtiecīgi to tuvinot Eiropas Savienības valstu līmenim.
	Palielināt iedzīvotāju neapliekamo minimumu līdz iztikas minimumam, atbalstīt ģimenes ar bērniem. Neapliekamā minimuma paaugstināšanu vienlaicīgi uzskatīt par galveno līdzekli ēnu ekonomikas un aplokšņu algu samazināšanā.
	Samazināt nodokļu slogu cilvēkiem ar maziem un vidējiem ienākumiem, ieviešot progresīvā nodokļa likmju skalas sistēmu.
	Pārskatīt iztikas minimuma aprēķināšanas metodoloģiju, lai tā būtu tuvāka reālajai dzīvei.
	Strādāt, lai varētu rast iespēju palielināt neapliekamo minimumu strādājošiem pensionāriem.
	Nodrošināt invalīdu efektīvāko integrāciju darba tirgū, paredzot darba devējiem nodokļu atvieglojumus un, lai efektīvāk risinātu jautājumu par invalīdu darbiekārtošanu, nodot šo funkciju nevalstiskajām organizācijām.
	Paredzēt darbaspējas zaudējuma atlīdzību, sakarā ar nelaimes gadījumiem darbā vai arodslimību, atbilstoši valsts sociālās apdrošināšanas pamatprincipiem.
	Meklēt risinājumus hronisku un neārstējamu slimību skaita un invalīdu skaita

	<p>samazināšanai.</p> <p>Lai nodrošinātu pieejamu un kvalitatīvu veselības aprūpi, palielināt atbalstu veselības nozarei līdz 4,5% no iekšzemes kopprodukta (IKP) līdz 2015.gadam!</p> <p>Kamēr ir augsts bezdarba līmenis un zema ekonomiskā aktivitāte, jāsaglabā priekšlaicīgas pensionēšanās iespēja.</p> <p>Strādāt, lai nodrošinātu valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta ilgtermiņa stabilitāti.</p> <p>Zem iztikas minimuma dzīvojošiem cilvēkiem sniegt valsts atbalstu, īpašu vērību veltot medicīnisko pakalpojumu un veselības aprūpes pieejamībai.</p>
Izglītība	<p>Izstrādāt un īstenot tādu valsts un pašvaldību budžeta finansētu izglītības iestāžu, it sevišķi pirmsskolas, darbinieku darba samaksas sistēmu, kas par līdzvērtīgas kvalifikācijas darbu nodrošinātu samērojamu atalgojumu.</p> <p>Nodrošināt izglītības pieejamību katram bērnam, izveidojot racionālu skolu tīklu, pilnveidojot principu „nauda seko skolēnam”, kas garantēs izglītības kvalitāti gan skolēnu dzīvesvietai iespējami tuvākā sākumskolā un pamatskolā, gan mūsdienīgi aprīkotās vidusskolās novadu centros. Vispārējā un vidējā profesionālajā izglītībā konsekventi īstenot finansējuma piesaisti skolēnam, vienlaikus palielinot skolu patstāvību. Nodrošināt labu izglītību ikvienam bērnam neatkarīgi no dzīvesvietas un ģimenes materiālā stāvokļa. Aktīvi iesaistīt vecākus bērnu izglītošanas procesā, disciplīnas un zinātkāres, motivācijas stiprināšanā, vērtību sistēmas veidošanā. Skolās konsekventi īstenot iekļaujošu politiku, nodrošinot sociālo pedagogu, kā arī skolotāju palīgu institūciju un integrējot skolēnus ar īpašām vajadzībām.</p> <p>Nodrošināt valsts tautsaimniecības attīstībai aktuālo nozaru pamatzināšanu un prasmju apgūšanu jau vidējās izglītības iestādēs.</p> <p>Izstrādāt elastīgu nodokļu politiku izglītošanās stimulēšanai un atbalstam darba devējiem prakses vietu izveidošanai.</p> <p>Censties panākt to, ka netiek pieļauta budžeta vietu skaitu samazināšana augstākajās izglītības iestādēs, kā arī nesamazināt studiju vietas izmaksas.</p> <p>Līdz 2014. gadam valsts budžeta finansējums augstākajai izglītībai un zinātniskajai darbībai ir jāpalielina līdz 3% no IKP. No budžeta apmaksāto studiju vietu skaits pakāpeniski jāpalielina visupirms prioritāro nozaru vajadzībām.</p> <p>Veicināt izglītošanās procesa mūža garumā popularizēšanu un neformālā izglītībā gūto prasmju atzīšanu, samazinot to darbinieku skaitu, kas no darba tirgus „izkrīt” neatbilstošu prasmju dēļ.</p> <p>Nodrošināt savlaicīgu valsts finansējumu Eiropas Struktūrfondu projektiem izglītības un zinātnes jomā, lai veicinātu nekavējošu valsts tautsaimniecības „atveseļošanu”.</p>

Nodarbinātība	Valstij nepieciešams izstrādāt un īstenot iniciatīvas, lai saglabātu esošās darba vietas, nepieļaut vēl lielāku bezdarbnieku skaita pieaugumu! Atbalsts jāsniedz, lai nezaudētu darbu, nevis tikai darba zaudēšanas gadījumā.
	Jaunu darba vietu radīšana, maksimāli atvieglojot jaunu uzņēmumu izveidošanas procesu un palīdzot ar finansējumu. Pašvaldībām atbalstīt uzņēmējdarbību.
	Pārskatīt Valsts darba inspekcijas pienākumus, nosakot, ka tai visi savi resursi ir jāveltī darba tiesisko attiecību un darba drošības kontrolei, nevis cīņai ar ēnu ekonomiku („aploksņu algas”, nelegālā nodarbinātība), kam būtu jābūt LR Finanšu ministrijas un Valsts ieņēmuma dienesta kompetencē.
	Nodrošināt bērnodārzu pieejamību strādājošiem vecākiem, tādejādi veicinot abu vecāku nodarbinātību, mazinot nelegālo nodarbinātību, samazinot rindas uz bērnodarziem.
	Sakārtot pašnodarbinātības sistēmu valstī, novēršot „viltus” pašnodarbinātību.
	Nepieļaut cilvēkkapitāla aizplūšanu uz ārvalstīm, kas nākotnē rada draudus speciālistu trūķumam, sociālās apdrošināšanas sistēmas ilgtspējībai. Izstrādāt vienotu un mērķtiecīgu migrācijas politiku valstī.
Valsts pārvalde	Turpināt strukturālās reformas, valsts pārvaldes funkciju pārskatīšanu un optimizāciju ar mērķi novērst funkciju dublēšanos, padarīt efektīvāku un modernāku valsts pārvaldes darbu un samazināt valsts budžeta izdevumus.
	Turpināt atalgojuma reformu, lai atalgojuma sistēma būtu caurspīdīga (saprostama) un tiktu ievērots princips „līdzvērtīgs atalgojums par līdzvērtīgu darbu”.
Kultūra	Vērtēt kultūras nozari un tautas mākslu kā līdzvērtīgu izglītībai, sabiedriskajai kārtībai un drošībai. Nepieļaut nepamatotu budžeta samazinājumu 2011.gadā.
	Saglabāt budžeta dotāciju mākslas un mūzikas skolu darbības nodrošināšanai 2011.gadā.
Sociālais dialogs	Lai nacionālā valsts pastāvētu, ir nepieciešams turpmākajos četros gados pakāpeniski palielināt kultūras nozares finansējumu no esošajiem 1,8 līdz 2,3% no IKP.
	Nelikt šķēršļus darba koplīgumu pildīšanai. Darba koplīgumos noteiktās izmaksas iekļaut attaisnojamos izdevumos.
	Neveikt izmaiņas esošajā likumdošanā, sociālās drošības jomā, nodokļu sistēmā bez dialoga ar sociālajiem partneriem.
	Turpināt attīstīt trīspusējo valsts, darba devēju un arodbiedrību sadarbību nacionālajā, nozaru un reģionu līmenī, iesaistot tos jautājuma, kas skar plašas sabiedrības masas, apspriešanā.
	Aktivizēt Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes (NTSP) darbu, NTSP panāktās vienošanās bez grozījumiem iestrādāt attiecīgajos likumos un normatīvajos aktos.
	Ievērot arodbiedrību tiesības, izskatīt iespēju atjaunot LR likumā „Par arodbiedrībām” iestrādātās arodbiedrību nacionālā līmeņa institūciju likumdošanas iniciatīvas tiesības.
	Attīstīt darbinieku pārstāvību sociāli ekonomisko un darba tiesību ievērošanai, darba drošības garantēšanai, nelikt nekādus šķēršļus arodbiedrību veidošanai un darbinieku pilnvaroto pārstāvju (uzticības personu) izvirzīšanai.
Atbalstīt arodbiedrību jaunu biedru iesaistīšanos, jo uzņēmumos, kurās ir arodorganizācijas, ir mazāk darba tiesību un darba drošības pārkāpumu un tikpat kā nav ēnu ekonomikas.	

<p>Pilsoniskas sabiedrības veidošana</p>	<p>Uzlabot sabiedrības informētību par valstij aktuālajām lietām (piem., pastāvošās nodokļu sistēmas loģiskā saikne ar iedzīvotāju labklājību, nelegālās nodarbinātības un ēnu ekonomikas negatīvās sekas, u.tml.) un jautājumu sabiedrisko apspriešanu, palielinot sabiedrības ietekmi uz lēmumu pieņemšanu. Palielināt amatpersonu un politiķu atbildību par pieņemtajiem lēmumiem.</p>
---	---

**Latvijas Brīvo arodbiedrību
savienības vārdā**

Pēteris Krīgers,
LBAS priekšsēdētājs

Līvija Marcinkēviča,
LBAS priekšsēdētāja vietniece

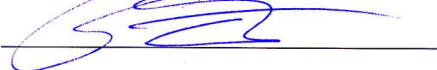

Egils Baldzēns,
LBAS priekšsēdētāja vietnieks

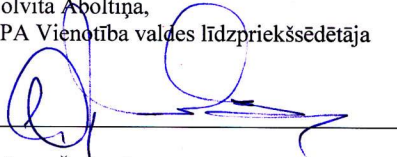
**Politisko partiju apvienības
VIENOTĪBA vārdā**

Ģirts Valdis Kristovskis,
PPA Vienotība valdes priekšsēdētājs

Solvita Āboltiņa,
PPA Vienotība valdes līdzpriekšsēdētāja

Aigars Štokenbergs,
PPA Vienotība valdes līdzpriekšsēdētājs